

Zaštita i nacionalna bezbednost

Ključne poruke

Masimo Frigo, Sektor za međunarodnu zaštitu

Prvi godišnji okrugli sto o azilu u Srbiji, 2. oktobar 2024. godine

Bezbednost i Konvencija iz 1951.

- **Bezbednosna pitanja** su na samom čelu diskusija koje vode do usvajanja Konvencije o statusu izbeglica iz 1951. godine
  - Kao **uzrok raseljavanja**
  - Kao **izvor rizika zaštite** za izbeglice
  - Kao **legitimni interes** zemalja domaćina i zajednica

Sistem mehanizama uzajamne kontrole

- **Posebne odredbe** Konvencije iz 1951. godine radi osiguravanja:
  - Zaštite za one kojima je potrebna i koji ispunjavaju uslove
  - Integriteta sistema i procedura azila
  - Bezbednosti zemlje domaćina i zajednice

Upravljanje granicama i sistemi prijema

- Sistemi upravljanja granicama „**osetljivi na zaštitu**“
- **Procedure** koje obezbeđuju:
  - Pristup teritoriji: nema odbijanja (*proterivanja*) na granici
  - Identifikaciju i registrovanje lica koja dolaze
  - Upućivanje na odgovarajuće procedure

Bezbednost / sprovođenje zakona

- **Bezbednosne provere**
  - Deo postupka azila u mnogim zemljama
  - Procedure za razmenu informacija
- **Uloge i odgovornosti**
  - Odgovornost za određivanje azila kod organa za azil
  - Mehanizmi pregleda
- **Svest o pitanjima međunarodne zaštite**
  - Razumevanje pravnih kriterijuma za azil
  - Poverljivost

Definicija izbeglice

- **Ko je izbeglica?**
  - Definicija „izbeglice“ u **članu 1A(2)** Konvencije iz 1951. godine
  - Lice koje beži od progona
- **Osnovi za isključenje u vezi sa kriminalnim ponašanjem**
  - Krivična dela/radnje navedene u članu 1F Konvencije iz 1951. godine
  - Isključena lica nemaju pravo na status izbeglice

Opšte obaveze

Član 2 Konvencije iz 1951. godine – potvrđuje da izbeglice i tražioci azila:

- Nisu iznad zakona
- Nisu izuzeti od krivičnog gonjenja za krivično delo
- Nisu izuzeti od mera za održavanje javnog poretka

Odredbe
Konvencije iz
1951. godine
koje se odnose
na bezbednost

- **Član 28** – pravo na **putne isprave prema Konvenciji** osim u slučaju imperativnih razloga nacionalne bezbednosti ili javnog poretka
- **Član 32** – zabranjuje **proterivanje** izbeglica koje su zakonito u zemlji osim iz razloga nacionalne bezbednosti ili javnog poretka
- **Član 33(2)** – dozvoljava **izuzetke od principa *neproterivanja*** kada izbeglica predstavlja opasnost po bezbednost ili zajednicu

Zaključak

- **Bezbednost i zaštita idu zajedno**
- **Međunarodni režim zaštite izbeglica to odražava**
- **Konvencija iz 1951. godine obezbeđuje zaštitne mere i mehanizme za**
  - **Zaštitu onih koji beže od progona, sukoba i nasilja**
  - **Osiguravanje bezbednosti zemalja i zajednica domaćina**

Dodatni materijali

UNHCR, Rešavanje bezbednosnih problema bez podrivanja zaštite izbeglica – Perspektiva UNHCR-a, Rev.2, dostupno na:

<https://www.refworld.org/policy/legalguidance/unhcr/2015/en/108434>

www.refworld.org